

Beynəlxalq beyin mərkəzlərinin ölkəmizə marağı artıb

Prezident İlham Əliyevin müdrik liderliyi ilə son illər Azərbaycan dövlətinin siyasi, iqtisadi, hərbi, humanitar sahələrdə qazandığı parlaq uğurlar dünyanın siyasi isteblişməntinin, xüsusilə beynəlxalq beyin mərkəzlərinin diqqətini özünə cəlb edir. Azərbaycan dövləti artıq tək-cə regional deyil, həm də qlobal güc və nüfuz sahibinə çevrilib. Dünya siyasətini yönəldənlər bunun fərqiindədir. Görünən budur ki, hazırda dünyanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri, nüfuzlu beyin mərkəzləri böyük həvəslə Azərbaycana gəlir, buradakı sürətli inkişaf və tərəqqini öz gözləri ilə görməyə çalışırlar. Onların çoxu bir qayda olaraq etiraf edir ki, burada gördükləri gözlədiklərindən və ümid etdiklərindən də yüksək olur.

Ümumi qənaətlər belədir ki, ölkəmizdə güclü lider və qüdrətli dövlət tandemi formalaşmışdır. Regionun lider dövləti olan Azərbaycan sülhsevər, ədalətli və prinsipli siyasət xətti yürüdü, məhz buna görə də bütün dünyaya, eləcə də intellektual beyin və düşüncə mərkəzlərinə tam açıqdır. Azərbaycan haqlı olduğu qədər, bölgədə haqqın, ədalətin bərqərar olunmasında qərarlı və israrlıdır.

Bu il aprelin 28-də Şuşa şəhərində Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi və ADA Universitetinin təşkilatçılığı ilə “Cənubi Qafqaz: İnkişaf və Əməkdaşlıq” adlı beynəlxalq forum keçirilib. Forumda dünyanın 20-dən çox ölkəsindən 50-yə yaxın xarici beyin mərkəzlərinin ekspertləri, tədqiqatçı-alimlər və media nümayəndələri iştirak ediblər.

Hörmətli oxucular bu məqamda haqlı olaraq sual edə bilərlər: Beyin mərkəzləri nədir və onların dünya siyasətinə təsir imkanları hansı səviyyədədir? Qeyd etmək lazımdır ki, son illər dünyanın aparıcı ölkələrində dövlət siyasətinin müəyyənləşdirilməsində dövlət qurumları ilə yanaşı, qeyri-dövlət qurumlarının da rolu artmaqdadır. Belə qurumlar beyin mərkəzləri adlanır. Dünya praktikasında, xüsusilə də Qərbdə bu təcrübədən geniş istifadə olunur. Xüsusilə siyasi məsələlərdə dövlətin inkişafına dəstək olan bu mərkəzlər xüsusi sifarişlər əsasında hesabatlar hazırlayır. Bu araşdırmaların ictimai fikrə təsiri şəxsizdir. Dövlət isə bu hesabatların əsasında müəyyən məsələlər üzrə atacağı addımları müəyyənləşdirir.

Məlumat üçün bildirik ki, bir neçə il əvvəl ABŞ-ın Pensilvaniya Universitetinin keçirdiyi “Beyin mərkəzləri” reytinginə 182 ölkədən 6603 beyin mərkəzi qatılıb. Onlardan 13-ü Azərbaycanda qeydə alınan beyin mərkəzləridir. Hesabat hazırlanarkən dünyanın 2 minə yaxın eksperti arasında sorğu keçirilib.

Təqdirəlayiq haldır ki, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzi, Prezident yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi, Müasir Təhsil və Tədrisə Yardım Mərkəzi və İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi sözügedən hesabatda Şərqi Avropanın 25 ən yaxşı beyin mərkəzi siyahısına daxil edilib. Belə mərkəzlərin sayına görə Azərbaycan Asiya regionu üzrə öncül pillələrdə yer alıb. Dünya üzrə siyahıya ABŞ başçılıq edir. Tək-cə bu ölkədə 2 minə yaxın beyin mərkəzi var.

Beyin mərkəzləri həqiqətən dövlət siyasətinə təsir edə bilirmi? Tədqiqatlar göstərir ki, ABŞ-da beyin mərkəzlərinin dövlət siyasətinə təsiri həqiqətən böyükdür. Təhlilçilərin sözlərinə görə, İraq müharibəsinin başlanması, illik maliyyə hesabatları və sair məsələlərdə ABŞ hökuməti ölkədəki beyin mərkəzlərinin hesabatlarına əsasən qərar veribdir.

Bir çox politoloqlar hesab edirlər ki, çağdaş dünyada beyin mərkəzləri güclü siyasi alətdir. O ölkədə ki, güclü beyin mərkəzləri var, orada adətən güclü xarici siyasət də formalaşır. Bir məqamı da qeyd etməyə dəyər. Amerikadakı beyin mərkəzləri hansısa iş adamlarına, qruplara bağlıdır. Türkiyədə də belə ənənə var. Beyin mərkəzləri hesabatlar,

ssenarilər hazırlayır. Rəsmilər və digər məsul şəxslər bu hesabatların əsasında qərarlar verirlər.

Yenidən Şuşa şəhərində keçirilən Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi və ADA Universitetinin təşkilatçılığı ilə “Cənubi Qafqaz: İnkişaf və Əməkdaşlıq” adlı beynəlxalq foruma qayıtmaq istəyirəm. Forumda iştirak edən qonaqlar “Şuşa–dirçəlişə gedən yol” və “Əməkdaşlıq, imkanlar və çağırışlar” adlı panel müzakirələrində fəal iştirak ediblər.

ilə bağlı müzakirələr aparıblar. Paneldə Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin yenidən qurulmasına və gələcək rifahına kömək edəcək mühüm infrastruktur layihələrini necə həyata keçirməli olması barədə fikirlər irəli sürülüb. Həmçinin regionda davamlı sülhün təmin edilməsi, ənənəvi rəqabətin aradan qaldırılması və digər məsələlər müzakirə olunub.

Bildirilib ki, Azərbaycan Vətən müharibəsindən sonra regionda yeni reallıq yaradıb və bu reallıq ölkəmizin regionda sabitliyin qorunmasına, bölgənin

Belə ki, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyevin moderatorluğu ilə keçirilən “Şuşa–dirçəlişə gedən yol” adlı paneldə Təhlükəsizlik və İnkişaf Siyasəti İnstitutunun direktoru Svante Kornel, Roma Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı Daniel Pommier Vinçelli, Yuta Universitetinin professoru Hakan Yavuz və Prinстон Universitetinin Yaxın Şərq Tədqiqatları kafedrasının dosenti Maykl Reynolds iştirak ediblər.

Tədbir haqqında xəbərdə qeyd olunur ki, iştirakçılar postmüharibə dövründə quruculuq və bərpa prosesləri

iqtisadi inkişafına təsir etməsinin göstəricisidir.

Belə tədbirlər iştirakçıların özəl araşdırmalarını da həmkarlarına təqdim etmələrinə imkan yaradır. Məsələn, sözügedən panel çərçivəsində Roma Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı Daniel Pommier Vinçellinin Şuşa haqqında yazdığı kitabın təqdimatı da keçirilib. Tədbirdə çıxış edən müəllif qeyd edib ki, bu kitab nəşr olunduqdan sonra İtaliyada erməni icmasının nümayəndələri tərəfindən təzyiqlərə məruz qalıb.

Forum çərçivəsində “Əməkdaşlıq, imkanlar və çağırışlar” mövzusun-

Bu, artıq bir ənənədir. Sonuncu dəfə biz ötən ilin aprelinde burada görüşdük və münasibətdən sonrakı vəziyyətə aid bir çox məsələləri müzakirə etdik. Əlbəttə ki, planlarımızı, niyyətlərimizi daha yaxşı anlamaq və görülmüş işləri nəzərdən keçirmək məqsədilə bizim üçün və fikrimcə, beynəlxalq ictimaiyyət üçün bu ənənəvi görüşlərin təşkili çox vacibdir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

“Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib. Dövlətimizin başçısı tədbirdəki parlaq çıxışında beynəlxalq beyin mərkəzlərinin aparıcı mütəxəssislərinin ölkəmizə səfərini yüksək qiymətləndirərək deyibdir: “Mən ölkəmizə və Şuşaya səfər etdiklərinə görə bütün iştirakçılara, qonaqlarımıza təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Əminəm ki, Qarabağın gözəlliyini seyr etmək və eyni zamanda, Şuşaya aparılan yol boyunca və Şuşanın özündə dağınları görmək üçün bu, maraqlı səfər oldu. Hesab edirəm ki, gördükləriniz 30 illik işğal ərzində çəkdiyimiz əziyyətlərin ən yaxşı təzahürüdür”.

Şuşada keçirilən “Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq” beynəlxalq konfransının iştirakçısı, İtaliyanın Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı Daniel Pommier Vinçelli deyib ki, o, Azərbaycanda olmağından son dərəcə məmnundur. Hesab edir ki, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar olduqca qürurverici olduğu qədər, Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə ölkədə aparılan düzgün siyasətin məntiqi nəticəsidir. Vinçelli Şuşada işğal dövründə şəhərə vurulan ziyanı gördüyünü, eyni zamanda Azərbaycanın həyata keçirdiyi bərpa proseslərindən heyran qaldığını bildirib.

Beynəlxalq beyin mərkəzlərinin Azərbaycanla sıx əməkdaşlıqda maraqlı olması bu gün reallıqdır. Bu, ilk növbədə, Azərbaycan dövlətinin artan nüfuzuna dəlalət edir. Eyni zamanda, dünya siyasətinə təsir imkanları olan dostlarımızın sayı artır.

Məsaim ABDULLAYEV,
“Xalq qəzeti”